

Den første opprinnelse

Skrevet av Kari Landstad Guttormsen

Visste du at navn som Ulven (Ulf-vin,) Teisen (Tes- vin), Bryn (Bru-vin) og Alna har opprinnelse mange hundre år tilbake? Etter å ha lest i Johs. Brennass bok 'Toppen i Akersdalen' har jeg lært mye om Bryn og området rundt.

Allerede i 1324 er Teisen nevnt i Akershusregisteret. Teisen Gård har nok vært en storgård på den tiden og inkluderte områdene fra Valle til Alnabru og Ulven til Tveten.

I 1394 var riksråd og ridder Agmund Berdorsson Bolt eier av Teisen. På 1350-tallet ble gården delt i to og ca. 30 år senere ble de utlagt som bymark for Oslo.

Etter brannen i Gamle Oslo i 1624, bortfaller Teisen som bymark.

I 1765 overtar Caspar Herman von Storm hele Teisen i tillegg til alle de andre områdene han har i Akersdalen. Etter Storms dundrende konkurs blir Teisengodset solgt på billigsalg. I 1810 skilles Fjellhus ut.

Krokodillen

Krokodillen på bildet ble fanget av overlærer Ole Deviks sønn Karl Devik tidlig på 1900-tallet. Karl Devik var vitenskapsassistent og oppholdt seg ofte i Afrika. Han tok med seg gjenstander som ble brukt i undervisningen på skolen. Krokodillen har i alle år vært utstilt på Bryn skole og befinner seg på rektors kontor. Lenge trodde man at det utstoppede dyret var gitt til skolen fra tollmyndighetene (inndragelse av utstoppede dyr fra reisende). Det var derfor interessant å fastslå at krokodillen legitimt 'hørte til' skolen.

Skatten på Teisen

I boka 'Hipp, hipp, hurra' fortelles det om et sjeldent myntfunn på Teisen. I 1844 fant man spor etter gamle hustuffer på Teisen gård. Huset hadde blitt brent ned, men en sølvskatt ble funnet. Denne hadde sannsynligvis blitt gravd ned på midten av år 1000. Det var 16 kufiske mynter, 7 armringer av sølv og en sølvbarre. Myntene stammer fra byen Kufa like syd for Bagdad. Kufa var kalifatets hovedstad fra 750-762. Dette funnet viser at handelsveiene fra det arabiske riket strakte seg langt nord og at det var bosetning på Teisen som drev handel for tusen år siden. Skatten kan nå sees i Oldsaksamlingen til Historisk Museum.

Ganske rart å tenke på når en vandrer rundt i strøket. Prøver å forestille meg hvordan det så ut da og hvordan menneskene var.

Ny villabebyggelse tar til

På begynnelsen av 1900-tallet utparseleres tomter og en ny villabebyggelse tar til. I Teisenveien finner en fremdeles noen av husene fra denne tiden. Bryn politistasjon lå i Teisenveien 4.

Under de harde 30-årene var det byggestopp på Teisen, men i etterkrigsårene vokser Oslo og behovet for flere boliger er sterkt. OBOS starter utbygging på Teisen og de første beboerne flytter inn i 1950.

Utbyggingen av E6 i 1970 førte til at flere gamle hus ble revet og noe av det gamle Teisen forsvant.

Klosterheim

Klosterheim ble bygd i 1910. Ole Devik og Harald Halvorsen mente det var behov for et forsamlingslokale i nærmiljøet. Det ble bygget for Bryn avholdslag og oppkalt etter Asbjørn Kloster, avholdsbevegelsens grunnlegger i Norge.

Lokalene kom i stand etter at avholdslaget manglet tilholdssted og Bryn skole manglet gymnastikksal. I 1911 stod bygningen klar til bruk. Klosterheim har blitt brukt som et kultursenter for andre foreninger og organisasjoner. Bryn skole benyttet lokalitetene under andre verdenskrig. I dag er Klosterheim ombygget til leiligheter.

Gatenavn

Skrevet av Mette B. Austdal

Hvilken opprinnelse har gatenavnene på Bryn?

Agmund Bolts vei Agmund Berdorsson Bolt var riksråd og ridder fra 1330-tallet. Han var fra en av de få gjenlevende adelsslekter på den tiden. Prøvde å redde landet fra danskene.

Caspar Storms vei: Caspar Herman von Storm eide store områder i Aker i 1765. Han var opprinnelig offiser og stiftamtman i Akershus.

Harald Halvorsens vei: Harald halvorsen var bosatt i Østre Aker på slutten av 1800-tallet. Han var telefonkontrollør og montør. Tidlig politisk aktiv og ble valgt inn i Akers herredstyre. Stortingsmann og representant for Arbeiderpartiet.

Klosterheimveien: Klosterheimveien kommer fra avholdsbevegelsens grunnlegger i Norge, Asbjørn Kloster. Avholdsbevegelsen på Bryn bygde forsamlingslokale som ble kalt Klosterheim.

Ole Deviks vei: Bryn skoles første overlærer het Ole Devik. Menighetsarbeider, klokker og Skolehagens far i Aker.

Prost Hallings vei: Veien har sitt navn fra sogneprest Honoretus Halling som levde 1819-1886 som var særlig opptatt av arbeiderklassens åndelige og sosiale velferd.

Teisenveien: Har sitt navn fra den store Teisen Gård i Aker. Stammer fra 1300-tallet.

Ulvenveien: Navnet kommer fra Ulven gård (vingård) som eksisterte på 1300-tallet. På tomten ligger nå Østre Aker kirke.